

Bemærkninger til forslaget

Formålet med beslutningsforslaget er at sikre sygehuskommunerne og primærkommunerne den fornødne kontrol med selskaber, som disse kommuner indgår aftaler med om ambulancetjeneste eller brandberedskab (eller lignende opgaver).

Ambulancekørsel og brandtjeneste er offentlige opgaver, og der er intet, der taler for at overlade opgaven til private selskaber.

Ikke desto mindre har en række sygehuskommuner indgået aftaler med især ét privat selskab, Falcks Redningskorps, om ambulancekørsel, og kommuner har indgået aftaler om brandberedskab med Falck.

Med dette beslutningsforslag tages der ikke stilling til, hvorvidt det i længden er acceptabelt, at der er private selskaber involveret i løsningen af sådanne vigtige offentlige opgaver, men formålet er derimod at sikre, at i det omfang det sker, skal der etableres den fornødne offentlige kontrol med, at opgaverne udføres forsvarligt og uden fordyrelser for det offentlige.

Brandberedskab er efter brandloven en kommunal opgave, dog således, at justitsministeren efter § 6, stk. 1, i brandloven (jf. lovbek. nr. 365 af 28. juli 1983) kan fritage en kommune for opretholdelse af udrykningskorps, såfremt kommunen indgår aftale med et privat selskab om et forsvarligt brandberedskab. I lovgivningen m.v. findes regler om tilsynet med brandberedskabet (tilsynet varetages af Statens Brandinspektion og den lokale brandinspektør). Efter forslagsstillernes opfattelse har disse regler dog ikke været tilstrækkelige (se nedenfor om Falcks varetagelse af brandberedskab i Århus).

Når det gælder ambulancetjeneste, er der et stærkt behov for bedre regler om udstyr, personaleuddannelse, alarmsystem m.v. Om disse forhold kan der henvises til forslag til folketingsbeslutning om en ambulancelov, B 119, fremsat den 18. februar 1986 af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Venstresocialisterne (se Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne, sp. 7226 og 9206, samt tillæg A, sp. 4765).

Amtskommunerne har via Amdtrådsforeningen søgt at opnå bedre kontrol med Falcks regnskaber

og indflydelse på selskabets anlægsdispositioner. Amtskommunerne betaler hvert år Falck flere hundrede millioner kroner for ambulancekørsel (et ambulanceberedskab koster efter aftale mellem Amdtrådsforeningen og Falck i øjeblikket 1.050.000 kr. plus kørsel (penge pr. kilometer og »mandminutter«). Ifølge bladet Brandmanden, nr. 2, 1987, har Falck haft 161 ambulanceberedskaber, men har i forhandlingerne med Amdtrådsforeningen krævet at få antallet sat op til 212.

Amdtrådsforeningen har længe søgt at få Falck til at imødekomme en række konkrete krav om bedre indsigt i selskabets dispositioner og økonomi.

Amdtrådsforeningens krav fremgår af et referat af et møde i Falck (virksomhedsnævnet) den 23. april 1986:

- to bestyrelsesposter i redningskorpsets ledelse
- medrevisorer til gennemgang af Falcks regnskaber
- beslutningskompetence vedrørende Falcks anlægsplaner
- krav vedrørende aftaler med reddergrupperne.

Ifølge Jyllands-Posten den 20. marts 1987 har Amdtrådsforeningen nu opgivet at få indfriet disse krav, der efter Falcks opfattelse var »helt uacceptable« (ifølge ovennævnte referat).

Efter forslagsstillernes opfattelse bør amtskommunerne og kommunerne imidlertid ikke kunne indgå aftaler med Falck eller andre private selskaber om ambulancekørsel, uden at sådanne krav i alt væsentligt er opfyldt.

I praksis er et af problemerne, at Falck har tilkæmpet sig noget, der ligner en monopolstilling på området. Dels er der tale om et firma med milliardomsætning, dels har firmaet i kraft af sin stilling på markedet i flere tilfælde kunnet lægge et utilbørligt pres på de offentlige myndigheder for at opnå aftaler.

Dette problem kan illustreres med den såkaldte Assenssag. I Assens eksisterede et kommunalt brandvæsen, og der var samtidig en Falckstation i byen med bl.a. ambulancer. Falck ønskede nu at overtage brandberedskabet. Imidlertid vedtog by-